

Új lendületet kapott a járási kormányhivatalokról szóló szakmai, politikai párbeszéd, ugyanis nyilvánosságra hozták a leendő önkormányzati törvény vitaanyagát. A járások államigazgatási feladat- és hatásköreinek 2013-tól induló rendszerének tanulmányozásához, válaszához most a vitaanyagban leírtakkal gazdagodva foghatunk. Jó, ha tudjuk, logikai és kronológiai értelemben is megalapozza az államigazgatás helyi-területi szerveinek struktúráját a készülő sarkalatos önkormányzati törvény.

A vitaanyag bevezetőjében leszögezi, hogy a magyarországi kistélepléses szerkezetben nyilvánvaló, hogy a kevesebb lakosságú és teljesítő képességű települési önkormányzatok igazgatási kapacitása szerény. (Eufemizmus másként: kis pénz kis foci.) E problémát a hivatali kapacitás koncentrációját célzó igazgatástechnikai megoldásokkal, így a körjegyzőségekkel, egyes jegyzői államigazgatási feladatok körzeti illetékességgel történő ellátásával stb. próbálja kezelni hatályos rendszerünk, *alacsony hatékonysággal* – szól a folytatás. Érdeemes megjegyezni, hogy a jegyzői feladatok- és hatásköröknek körzetközpontokba történő telepítése előremutató folyamat volt, amit folytatni kíván a leendő Ötv. és a járási hivatallal a közigazgatási reform is.

A II. fejezet államigazgatási ügyekkel foglalkozó része kimondja, hogy szükséges az államigazgatási hatósági ügyek *döntő többségének* állami szervekhez történő telepítése (megyei kormányhivatalok, járási hivatalok). Felmerül a kérdés, hogy mit jelent a döntő többség, de még inkább mi az a hatáskör, ami nem tartozik ide, ergo önkormányzati hivatalnál maradó államigazgatási hatáskör? A vitaanyag összegzés fejezetében ezzel szemben a megfogalmazás: szükség van arra, hogy a jelenlegi, a jegyzők által ellátott államigazgatási feladatok átkerüljenek a létrehozandó járási kormányhivatalokhoz.

Nagyobb a zavar a következő gondolatban: a klasszikusan állami feladatoknak a *jó része* jelentős technikai háttérrel, szakmai felkészültséget igényel, melyet minden településen nem lehet biztosítani (pl. építés hatóság, gyámügy, okmányiroda), az állami szervek hatékonyabban tudják biztosítani ezek ellátását. Az első kérdés hasonló: mit jelent az, hogy a feladatok jó

része? Szakmai felkészültséget melyik része nem igényel? Továbbá az okmányirodák technikai hátterét, és az építésügyben a speciális szakmai felkészültséget eddig sem biztosították minden településen!

A III. fejezetben a községek működésénél említi a vitaanyag, hogy csak a tényleges helyi ügyek ellátása marad helyben, úgymint a településüzemeltetés -fejlesztés -rendezés, adóügyek stb. Az adóigazgatás „helyben maradása” mellett az önkormányzatiság elve, járási központba (önkormányzati egyesített hivatalba?) telepítése mellett a földhivatali és okmányirodai adatbázishoz való hozzáférés szólhat, bár ez utóbbi „helyben maradás esetén” kellő óvatossággal végrehajtott jogszabály-módosítással rendezni lehet. Az összegzésben újra találkozunk az adóügyekkel: 2000 fős lélekszám alatt az önkormányzat nem működtethetne önálló hivatalt, így ilyen esetben a községi igazgatási feladatokat (pl. helyi adóügy) a járási székhelyen működő összevont (egyesített) önkormányzati hivatal látja el. Bár nincs nevesítve, de érdekes sorsa lehet a gépjárműadónak, mint nem helyi adónak. Ha összeköti sorsát továbbra is a helyi adókkal, akkor önkormányzati hivatalban, ha nem akkor járási kormányhivatalban intézhetjük az ezzel kapcsolatos ügyeket.

Jöjjön a legfontosabb: a járási jogú városok számát 200-ra becsüli a vitaanyag. (Így fogalmaz: várhatóan nagyságrendileg 200 db.) Ezzel felerősíti azon városvezetők (teljesen indokolt) félelmét, akik településén – egyelőre – működik okmányiroda, gyámhivatal, építésügyi hatóság, de nem kistérségi körzetközpontok, ezáltal a reform vesztesei közé kerülhetnek önhibájukon kívül. Ne kerteljünk: ezek a városok belátható időn belül nem heverik ki ezt a veszteséget, itt jelenleg is kincset ér egy diplomával és nyelvvizsgával betöltött kormánytisztviselői, köztisztviselői állás. Az okmányirodák (gyámhivatalok) száma több mint 250, a kistérségi körzetközpontoké 170 feletti, tehát 200 járással számolva a jelenlegi körzetközpontoknak nincs félnivalójuk. A harc tehát megközelítőleg 30 járási jogú város titulusáért mehet (megy).

A vitaanyag konkrét útmutatást ad a jövőre nézve a reform kidolgozásában résztvevő más minisztériumoknak: a közigazgatás átalakítása során célszerűnek mutatkozik ezek a városok járási központként történő kialakítása (számukat tekintve összhangban a járáások számának tervezetével). Itt mindenképp működne legalább egy, a járáshoz tartozó önkormányzatok egyesített hivatala.

A legtöbb vitára okot adó mondat: ezeken a településeken működnek a „körzetközponti” oktatási, egészségügyi ellátó intézmények, az önkormányzatokhoz kapcsolódó közfeladatokat ellátó szervek (pl. rendőrség, okmányiroda, tűzoltóság, építésügyi hatóság, gyámhatóság). Ezen közfeladatokat ellátó szervek illetékességi területe célszerű, ha egybeesik a járási hivatalok illetékességi területével – folytatódik a szöveg.

Itt a vitaanyag érthetetlenül az önkormányzatokhoz kapcsolódó közfeladatokat ellátó szervezetek nevezi az okmányirodát, az építésügyi hatóságot és a gyámhatóságot a rendőrség és a tűzoltóság mellett, majd megállapítja, hogy célszerű, ha ezek illetékességi területe egybeesik a járási hivatalok illetékességi területével. Természetesen a bevezető részben leírtakkal összhangban, az okmányirodában, az építésügyi hatóságnál és a gyámhatóságnál államigazgatási hatásköröket látnak el, és megjósolható, hogy a járási hivatalok illetékességi területével megegyezően alakul majd illetékességi területük, hiszen a járási (kormány)hivatal részei lesznek.

Marton V. Krisztina

{jcomments lock}